

МІНІСТЕРСТВО АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ
Вінницького державного аграрного університету

Випуск 37

Том I

Вінниця–2009

Збірник наукових праць Вінницького державного аграрного університету / Редакція: Серeda Л.П. (головний редактор) та інші. – Вінниця, 2009. – Випуск 37. – Т. I. – 324 с.

У збірнику висвітлено питання технології та ефективності вирощування сільськогосподарських культур, екології, актуальні проблеми економіки аграрного сектору, технології вирощування та переробки продукції тваринництва.

Друкується за рішенням Вченої ради Вінницького державного аграрного університету (протокол № 6 від 4 березня 2009 р.)

Редакційна колегія:

Серeda Л.П., к.т.н., професор, ректор ВДАУ – головний редактор;
Петриченко В.Ф., д.с.-г.н., професор – заступник головного редактора, ІК УААН;
Польовий Л.В., д.с.-г.н., професор – заступник головного редактора, ВДАУ;
Тимошук Н.М., к. філол. н., доцент – відповідальний секретар, ВДАУ;
Андрощук Н.А., к.е.н., доцент, ВДАУ;
Анісімов В.Ф., д.т.н., професор, ВДАУ;
Барвінченко В.І., д.с.-г.н., професор, ВДАУ;
Власенко В.В., д.б.н., професор, ВДАУ;
Гарькавий А.Д., д.т.н., професор, ВДАУ;
Заболотний Г.М., к.с.-г.н., професор, ВДАУ;
Запорожець М.Ф., д.б.н., професор, ВДАУ;
Іванов М.І., к.т.н., доцент, ВДАУ;
Іскович-Лотоцький Р.Д., д.т.н., професор, ВНТУ;
Кадівський В.А., д.е.н., професор, ІАЕ УААН;
Костенко В.М., д.с.-г.н., професор, ВДАУ;
Кулик М.Ф., д.с.-г.н., професор, ІК УААН;
Лисогор В.М., д.т.н., професор, ВДАУ;
Мазур А.Г., д.е.н., професор, ВДАУ;
Мазуренко М.О., д.с.-г.н., професор, ВДАУ;
Мелес В.М., д.е.н., професор, ІАЕ УААН;
Мамалига В.С., д.с.-г.н., професор, ВДАУ;
Мельничук О.Ф., к.ю.н., доцент, ВДАУ;
Огородніков В.А., д.т.н., професор, ВНТУ;
Підпалій І.Ф., д.с.-г.н., професор, ВДАУ;
Правдюк Н.Л., д.е.н., професор, ВДАУ;
Чернецький В.М., д.с.-г.н., професор, ВДАУ;
Шерепітко В.В., д.с.-г.н., професор, ВДАУ;
Яремчук О.С., к.с.-г.н., доцент, ВДАУ

Адреса редакції: 21008, м. Вінниця, вул. Сонячна, 3, тел. 57-41-79
Свідцтво про державну реєстрацію засобів масової інформації
КВ 4571 від 19.09.2001

© Вінницький державний аграрний університет, 2009

Рябчук Л.М., Зотько М.О.

ВПЛИВ ТРИВАЛОСТІ СЕРВІС-ПЕРІОДУ НА ВИРОБНИЦТВО
ЯЛОВИЧИНИ І МОЛОКА У ВІННИЦЬКОМУ РАЙОНІ 261

Сироватко К.М., Білоненко М.Г., Курнаєв О.М.

ЯКІСТЬ МОЛОКА ПРИ ЗГОДОВУВАННІ ЛЮЦЕРНОВОГО
СІНАЖУ, ЗАГОТОВЛЕНОГО ЗА РУЛОННОЮ ТЕХНОЛОГІЄЮ З
ВИКОРИСТАННЯМ МІНЕРАЛЬНОГО КОНСЕРВАНТУ 270

Скоромна О.І., Мельник В.Я., Забіяченко В.Б.

ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ ЗЦМ
ПРИ ВИРОЩУВАННІ ТЕЛЯТ 276

Скоромна О.І., Муравська І.П., Коваль С.С.

ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ
ВИКОРИСТАННЯ РІПАКОВОЇ МАКУХИ ПРИ ВИРОЩУВАННІ
МОЛОДНЯКУ СВИНЕЙ 284

Скоромна О.І., Муравська І.П., Стасюк О.І.

ВПЛИВ ЗГОДОВУВАННЯ ГРЧИЧНОЇ МАКУХИ НА
ПРОДУКТИВНІСТЬ ТА СТАН СТРУКТУР ПЕЧІНКИ,
НАДНИРНИКІВ ТА ПІДШЛУНКОВОЇ ЗАЛОЗИ СВИНЕЙ 292

Царук Л.Л., Грабар О.І., Чернолата Л.П.

ЯКІСТЬ ЯЄЦЬ КУРОК-НЕСУЧОК ЗАЛЕЖНО ВІД КРОСУ 300

Чудак Р.А., Огороднічук Г.М., Шевчук Т.В., Дашкевич Т., Подолян Ю.

ПРОДУКТИВНІСТЬ ТА ГЕМАТОЛОГІЧНІ ПОКАЗНИКИ У
КРОЛІВ ЗА ДІЇ ЕХІНАЦЕЇ ПУРПУРОВОЇ 308

Яремчук А. С., Романович А.Н.,

Власенко В.В., Зиновенко А.Л., Власенко И.В.

ЭКОЛОГИЧЕСКАЯ БЕЗОПАСНОСТЬ ЗЕРНА КОНСЕРВИ-
РУЕМОГО С ПОМОЩЬЮ БАКТЕРИАЛЬНЫХ ПРЕПАРАТОВ И
ЭКОНОМИЧЕСКАЯ ОЦЕНКА ЭФФЕКТИВНОСТИ МЕТОДА 315

ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ ЗЦМ ПРИ ВИРОЩУВАННІ ТЕЛЯТ

СКОРОМНА О.І., кандидат сільськогосподарських наук

МЕЛЬНИК В.Я., кандидат сільськогосподарських наук

ЗАБІЯЧЕНКО В.Б.

Вінницький державний аграрний університет

Використання заміників незбираного молока «Малеча 16/22» та «Кальво Стар», у раціонах телят сприяє зменшенню витрат незбираного молока у годівлі телят до 80 кг на голову за рівня середньодобових приростів тварин 700-800 г.

Ключові слова: бички, телички, незбиране молоко, замітник незбираного молока, жива маса, середньодобові прирости, годівля.

Собівартість вирощування молодняку сільськогосподарських тварин у нашій країні ще досить висока. Це пов'язано з тим, що при випоюванні молодняку використовується досить велика кількість незбираного молока.

Безумовно, в молочний період основою харчування телят є молоко. Існують різні схеми годівлі телят, які передбачають випоювання незбираного молока в межах 300-600 кг на одну голову. На сьогодні вирощування телят на незбираному молоці економічно не вигідно. Понад те, численними дослідженнями доведено, що використання ЗЦМ замість незбираного молока сприяє більш динамічному росту та фізіологічному розвитку молодшої тварини. Тому доцільно частину молока замінити заміником.

Замінник молока – це продукт, який дозволяє знайти технологічні і економічні рішення для тваринницьких підприємств. Той факт, що більшість фермерів у всьому світі віддали перевагу замінником молока, свідчить про значущість. Замінники широко застосовуються для випоювання телят й іншого молодняка сільськогосподарських тварин, як у рідкому, так і в сухому вигляді.

В Україні ринок замінників молока невпинно зростає і цим самим забезпечує стійкий ріст виробництва молока та прибуток тваринників. Але, на жаль, останнім часом на ринку замінників простежується тенденція до зниження якості заради зниження ціни. Спробувавши неякісні замінники, як наслідок, споживачі, втрачають не лише кошти та не отримують бажаних приростів, а й розчаровуються в замінниках, зникає віра у доцільність їх використання.

Методика досліджень. Метою досліджень було вивчити ефективність використання замінників незбираного молока українського та закордонного виробника «Малеча 16/22» (Україна) та «Кальво Старт» (Голландія). Склад замінників показаний в таблиці 1.

Експериментальні дослідження щодо вивчення росту і розвитку бугайців і телиць української червоно-рябої молочної породи проводились в умовах ТФ ЗАТ «Зернопродукт» м. Ладижин Вінницької області з листопада 2007 р. по травень 2008 р. Відповідно до завдання досліджень було проведено науково-господарський дослід за такою схемою (таблиця 2).

Таблиця 1.

СКЛАД ЗЦМ

Показник	«Малеча 16/22»	«Кальво Старт»
Склад, %		
Жир	16	16
Протеїн	22	22
Мінерали	11	10
Клітковина	0,70	0,5
Макромінерали, %		
Кальцій (Ca)	29,20	27,12
Фосфор (P)	5,38	4,3
Натрій (Na)	0,41	0,39
Магній (Mg)	0,99	0,98
Мікромінерали, мг		
Залізо (Fe)	216,69	125
Мідь (Cu)	5,67	19
Марганець (Mn)		28
Цинк (Zn)	87,32	100
Селен (Se)		0,25
Вітаміни		
A, МО	240,00	300,00
Д, МО	50,00	23,00
Е, мг	480,00	40
В12,мг	1900,00	14

Для проведення дослідів було відібрано групу чистопородних бугайців та телиць червоно-рябої породи. При доборі аналогів враховували походження, вік, живу масу та загальний розвиток. Тварини дослідних груп утримувались прив'язно, умови утримання і догляду були однаковими. Різниця полягала у тому, що бугайцям та теличкам першої групи до раціону було введено ЗЦМ «Малеча 16/22» (Україна), бугайцям другої групи до раціону було введено ЗЦМ «Кальво Старт» (Голландія). Введення в годівлю ЗЦМ відбувалося з 21 дня життя, з кратністю

випоювання до 25 дня 3 рази на добу, а в подальшому 2 рази. Також у схемі годівлі з 4 – 6 дня згодовувався престартерний комбікорм до 96 дня, стартерний з 100 до 180 дня, з 61 – 67 сіно, з 82 – 88 сіно + сінаж, 61 – 67 зелена маса. Живу масу бугайців та телиць вивчали шляхом індивідуального щомісячного зважування тварин.

Таблиця 2

Схема досліді

Групи	Кількість тварин, гол	Стать тварин	Початкова жива маса тварин, кг	Характеристика годівлі по періодах	
				основний, 1-6міс	заклучний, 6-12міс
1	10	бугайці	37,1	ОР + ЗЦМ «Малеча 16/22»(Україна)	ОР
1	10	телички	33,5	ОР + ЗЦМ «Малеча 16/22»(Україна)	ОР
2	10	бугайці	36,6	ОР + ЗЦМ «Кальво Старт» (Голландія-перші 3 місяці, і ЗЦМ «Малеча16/22 – наступні 3 місяці»)	ОР

За період проведення досліді вивчали потребу в кормах, у міру росту тварин раціони щомісяця коректували у бік зменшення молочних кормів і збільшення грубих і соковитих.

Результати досліджень. При першому зважуванні (при народженні) було отримано перші показники живої маси. Порівняння показників продуктивності всіх груп тварин наведено у таблиці 3.

Продуктивність телят до 6-місячного віку

Показник	Групи			
	1		2	
	бугайці	телочки	бугайці	телочки
Жива маса, кг:	-	-	-	-
На початок періоду (при народженні)	37,1	33,5	36,6	32,6
На кінець періоду (в 6 місяців)	182,8	158,0	148,7	142,0
Тривалість періоду, міс.	6	6	6	6
Приріст:	-	-	-	-
абсолютний, кг	145,7	124,5	112,1	109,4
середньодобовий, г	809	691	622	607
Витрати корму на 1 кг приросту, корм. од.	8,1	8,1	8,3	8,3

З таблиці 3 ми можемо побачити, що бугайці I групи мають найвищі показники в порівнянні з теличками I та II групи, та бугайцями II групи, при тому як різниця між середньою масою при народженні двох груп бугайців та теличок була менше 1 кг. Порівнюючи живу масу у 6-місячних теличок II групи з теличками I групи, можемо побачити, що телички I групи випереджають теличок II групи у рості на 16 кг.

Під час досліду у другій групі тварин у 3 місяці почалися захворювання шлунково-кишкового каналу та втрата приростів, тому у подальшій годівлі використовували ЗЦМ «Малеча 16/22» (Україна).

Графічно зміни живої маси першої та другої груп бичків зображено на рисунку 1. Вони свідчать про перевагу тварин першої групи як по відношенню до їх ровесників другої групи, так із стандарту породи.

Графік зміни маси теличок I та II груп в порівнянні із стандартом породи наведено на рисунку 2.

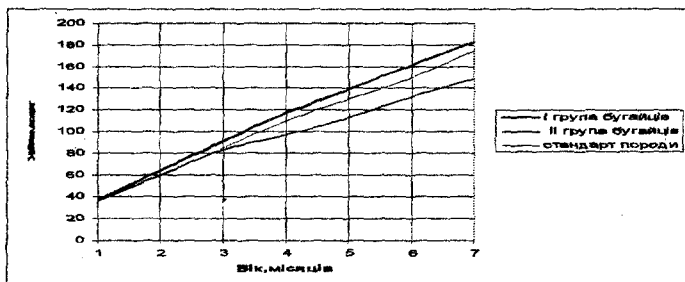

Рис.1. Зміни живої маси бичків I та II груп віком до 6 місяців

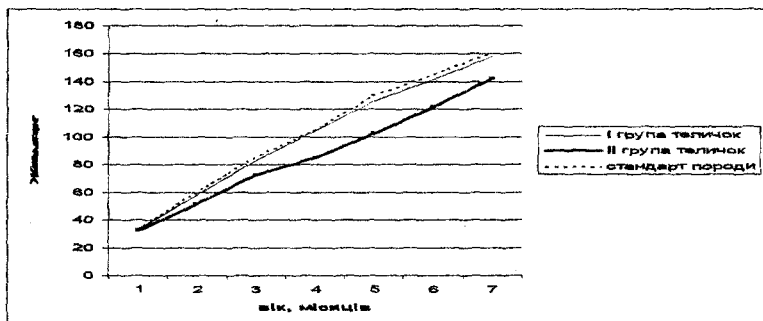

Рис. 2. Зміни живої маси телячок I групи та II групи

З рисунка видно, що телячки I групи протягом усього молочного періоду йшли на рівні із стандартом, на відміну від телячок II групи, які мали досить значні відхилення у рості.

Дані продуктивності піддослідного молодняку в заключний період (таблиця 4) свідчать про значну перевагу бугайців другої групи, а саме: в порівнянні з бугайцями першої групи як валовий, так і середньодобовий прирости збільшуються на 22,9%.

Таблиця 4

Продуктивність телят від 6 до 12-місячного віку

Показник	Групи			
	1		2	
	бугайці	телочки	бугайці	телочки
Жива маса, кг:	-	-	-	-
у 6 місяців	182,8	158,0	148,7	142,0
у 12 місяців	288,8	264,8	278,9	259
Тривалість періоду, міс.	6	6	6	6
Приріст:	-	-	-	-
абсолютний, кг	106,0	106,8	130,2	117,0
середньодобовий, г	588	593	723	650
Витрати корму на 1 кг приросту, корм.од.	8,1	8,1	8,3	8,3

Висновки

1. Використання ЗЦМ у годівлі телят дає можливість скоротити витрати незбираного молока до 80 кг на голову.
2. Середньодобові прирости телят при використанні ЗНМ становлять 700-800 г на голову.
3. Порівняно вищі середньодобові прирости в молочний період вирощування бичків одержані при випоюванні ЗЦМ «Малеча 16/22» українського виробництва.

ЛІТЕРАТУРА

1. Ганзенко В.Г. Прогресивна відгодівля заміниками молока // Тваринництво України. – 2007. – №7. – С. 7-9
2. Глушко В.М., Горячов И.И. Заменители цельного молока из местных источников питательных веществ / Институт животноводства НАН Беларуси, 2006. – 159 с.
3. Хазиаметов Ф.С., Гайсин Э.Д. Эффективность использования заменителей цельного молока при выращивании телят // Кормление

SUMMARY

The effectiveness of uses SIM for the rearing calves // Skoromna O.I., Melnuk V. J., Zabijachenko V. B.

Production of result from researching substitute integral milk which calls "Malachi 16/22" and "Kolovos Start" in the ration of calves show that when we use SIM we can abate expense of integral milk. When we use it in the feeding it gives us possibility to reduce expense of integral milk to 80 kg per head. Average daily increase of calves is 700 - 800 g per head.